

tíðindablaðið

Útgevandi: p/f sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Politiskur- og fyrirtaksblaðstjóri: Krisjæn Dahl

Bláðólk: Høgni Djurhuus, Dagny Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressen 1981

sosialurin

Argjavegur 26
Postsmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Sparilandsstýrið fremur kostnaðar- miklar loysnir

oddagrein

1. APRÍL FINGU vit alment sjónvarp. Samgongan hevur gjørt av, at sjónvarpið skal rekast sum stovnur fyri seg, og ikki saman við útvarpinum. Hetta verður ein kostnaðarmikil loysn.

TÁ LØGTINGIÐ viðgjörði spurningin um alment sjónvarp, tók javnaðarflokkurin ta støðu, at almenna sjónvarpið og útvarpið skuldu halda til undir somu lon. Flokkurin vísti á, at hetta fór at verða tann ódýrasta loysnin fyri bæði sjónvarps-síggjarar og útvarpslurtarar, ið skulu gjalda kostnaðin við ávikavist síggjaragjaldi og lurtaragjaldi.

FLOKKARNIR í samgonguni vildu hvørki hoyra ella síggja hendan møguleika. Vit skuldu hava tveir stovnar, sum vóru leysir hvør av øðrum, og tað vil siga, at vit skulu gjalda hólisútreiðslur tvær ferðir heldur enn eina ferð. Vit skulu eisini nýta meira fólk enn neyðugt, bæði til leiðslu, programbeiði og fyrisiting. Helst skulu vit eisini, fremja størri fløgu í tekniska útgerð enn annars hevði verið neyðugt.

OG ROKNINGARNAR koma nú. Tá lögtingið í farnu viku viðgjörði fíggjarlógina varð landsstýrismaðurin í mentamálu spurður um hesi viðurskipti. Landsstýrismaðurin hevði hoyrt at sjónvarpsnevndin hevði mælt til at seta síggjaragjaldið til eina upphædd millum 700 og 800 kr. Áðrenn vóru vit vitandi um, at um útvarpið ikki kom á fíggjarlógina, verður neyðugt at hækka lurtaragjaldið úr 450 kr. upp í einar 600 til 700 kr. um árið. Og samgongan vildi ikki at

útvarpið skuldi koma á fíggjarlógina.

SAMANLAGT SKULU sjónvarps-síggjarar og útvarpslurtarar, ið eru somu persónar, sostatt gjald umleið 1500 kr. um árið í ávikavist síggjaragjaldi og lurtaragjaldi. Høvdu samgonguflokkarnir lurtað eftir javnaðarflokkinum høvdu 1.000 kr. helst verið nóg mikið. Hjá teimum lægru inntøkunum eru 1500 kr. ein munandi upphædd. Hjá fólkapensionistum man tað vera rættuliga vónleyst at skula gjalda hesa upphædd fyri at síggja sjónvarp og hoyra útvarp.

Í FYRSTA UMFARI verður hetta so prísurin fyri politikkin hjá landsstýrinum á hesum øki. Tá lögtingið viðgjörði sjónvarpsmálið varð upplýst í viðmerkingunum til uppskotið at raksturin av almenna sjónvarpinum fór at kosta 1,7 mió. kr. um árið. Tá landsstýrismaðurin nú hevur upplýst á tingi, at síggjaragjaldið verður 700 til 800 kr., so kunnu vit rokna út, at rakstrarútreiðslurnar hesa tíðina almenna sjónvarpið ikki hevur sent eru vaksnar úr 1,7 mió. kr. upp í 8 til 9 mió. kr. Væntandi vaksa hesar enn meira eftir at sjónvarpið er byrjað at senda.

TÁÐ SKAL IKKI undra okkum, um síggjaragjaldið og lurtaragjaldið eftir einum tveimum árum fara upp á einar 2.000 kr. um árið. Loysnin í sjónvarpsmálinum er eitt talandi dømi um, at sparilandsstýri hevur framst skilaleysar og kostnaðarmiklar loysnir — loysnir, ið bæði hava kostað tí almenna og tí einstaka tað hvíta út úr eygunum.

Sendið
lesarabrevini
til Sosialin

Javnaðarflokkurin um fíggjarlógina:

Meira til bókur og sjónleik — meira til orku og menning og húsalánsgrunn

— eisini verður mælt til at veita útvarpinum rakstrarstudning, at binda 25 mió. kr. um árið í fimm ár í tiltaksgrunn hjá ráfiskagrunninum, at hækka játtanina til sjónleik og at hækka játtanina til húsalánsgrunnin, menningargrunnin og orkugrunnin

Í áliti sínum til fíggjarlógina hevur javnaðarflokkurin mælt til, at 20 mió. kr. verða settar í kommunalan útjavningargrunn og at hesin peningur verður bundin í fimm ár soleiðis at grunnurin kann koma uppá minst 100 mió. kr. Áðrenn hann kemur at virka.

Á tingi hevur javnaðarflokkurin skotið upp, at nevnd verður sett við tí endamáli at gera uppskot til lögtingslóg um kommunalan útjavningargrunn, og er nevnda lögtingsmál áður prentað her í blaðinum. Spurningurin varð eisini umrøddur í oddagrein blaðsins fyri nøkrum døgum síðani.

Javnaðarflokkurin heldur, at ein kommunalur útjavningargrunnur, sum kann gera tær kommunalu eindirnar fíggjarliga sterkari, í stóran mun kann verða við til at fremja bygdamenningina.

Stuðul til útvarpið og meirjáttan til sjónleik

Undir gr. 15: »Visindi, bókmentir og list« hevur javnaðarflokkurin mælt til, at Útvarp Føroya fær ein rakstrarstudning uppá 2,8 mió. kr. Um hetta sigur umboð javnaðarflokksins í fíggjarnevndini í álitinum til fíggjarlógina:

»Í sambandi við viðmerkingar frá lögtingsgrannskoðarunum varð samtykt, at landskassin skuldi rinda rentur og avdráttir av lánum til útvarpshúsið, men hetta noktar meirilutin at akta,

men mælt í staðin fyri til at hækka útvarpsgjaldið til 630 kr. Minnilutin (Atli Dam) mælti tó til at lata útvarpinum ein rakstrarstudning uppá 2,8 mió. kr. — hóast rentur og avdráttir eru umleið 5 mió. kr. — so slepst í hvussu so er undan hækking av útvarpsgjaldinum.

Javnaðarflokkurin mælti eisini til at seta játtanina til sjónleik til 450.000 kr. Hesa játtan hava umboðini fyri samgonguflokkarnar sett til 300.000 kr. Javnaðarflokkurin hevur somuleiðis mælt til at játtanin til »Láni- og studningsgrunn til bókaútgávu« verður sett til 250.000 kr.

Hesa játtan hava umboðini fyri samgonguflokkarnar sett til 100.000 kr.

Undir hesi grein hevur javnaðarflokkurin til endans mælt til, at játtanin til »Mentunargrunn Føroya Løgtings« verður sett til 500.000 kr. Hesa játtan hava umboðini fyri samgonguflokkarnar sett til 300.000 kr.

Í sambandi við tilmæli javnaðarflokksins um játtanir til »Láni- og studningsgrunn til bókaútgávu« og til »Mentunargrunn Føroya Løgtings« sigur umboð javnaðarflokksins, at hesar hækkingar eru neyðugar, um nakrir rithøvundar skulu fáa høvi til at arbeiða tóluga óheft við tilrættaleggning av bókaútgávu.

Mæla til at fylla í aftur tiltaksgrunnin

Undir gr. 16: »Fiskivinna,

sigling o.t.« hevur javnaðarflokkurin mælt til at seta upphæddina til »Minstuløn og annan stuðul til fiskivinnuna« til 260 mió. kr. Umboðini fyri samgonguflokkarnar hava mælt til at hendan upphædd verður 233 mió. kr.

Í eini viðmerking til greinina sigur Atli Sam, sum umboðar javnaðarflokkin í fíggjarnevndini, at 25 mió. kr. skulu bindast í tiltaksgrunnin hjá ráfiskagrunninum, og mælti hann til, at hetta verður gjørt til grunnurin í minsta lagi er komin uppá 120 mió. kr.

Til gr. 17: »Landbúnaður og matrikulering« hevur javnaðarflokkurin onki broytingaruppskot, men tó heldur umboð javnaðarflokksins framvegis, at projektið royndarstöð eiga at verða endurskoðað, soleiðis at kostnaðurin fyri hesa bygging ikki gerst 80-85 mió. kr.

Serlig tiltøk at fyrir- byrgja ungdóms- arbeidsloysi

Undir gr. 18: »Handil, idnaður o.t.« mælti javnaðarflokkurin til, at játtanin til menningargrunnin verður sett til 15 mió. kr. og at 5 mió. kr. av hesi upphædd verða nýttar til serlig tiltøk til tess at fyrirbyrgja ungdómsarbeidsloysi. Umboðini fyri samgonguflokkarnar hava mælt til at játta menningargrunninum 11 mió. kr.

Játtanina til orkugrunn-